

Ardelenii Economic ERDÉLYI KÖZGÁZDASÁG

Importul cafelei decafenizată

Ministrul de Finanțe a trimis un ordin circular tutror punctelor vamale prin care le face cunoscut că importul și comerțul cafelei decafenizată: „Hag“ A. G. din Elveția este liber, pe răspunderea importatorului.

In consecință, după luarea probelor pentru analiză se va libera cafeaua din vamă, urmând ca în cazul când marfa să fi găsită nereglementară la analiză, importatorul să suferă toate rigorile legii.

Importul țevilor de metal

Ministrul de Finanțe a trimis un ordin circular tutror punctelor vamale prin care le face cunoscut că toate transporturile de țevi cu un diametru mai mic 57 mm. (2 1/4 țoli) sosite după data de 4 Mai, nu se mai bucură de reducerea prevăzută la nota de sub art. 1080 din tariful de import. Această reducere rămâne valabilă pentru tuburile de fier cu un diametru mai mare de 57 mm.

Dela bursa de mărfuri din Timișoara

Comisia interimară a bursei de mărfuri sub președinția lui Iacob Rothbart, a hotărât ca să se primească în Asociația Bursei numai acei agricultori care posedă cel puțin 30 jugăre de pământ.

Tot astfel s'a hotărât ca firmele străine care doresc să înscrie în Asociație, să aibă un reprezentant care să fie cetățean român.

Noul tarif direct româno-austriac

Direcțunea generală cfr. a luat dispozițiunea ca dela 1 Iunie 1930 să intre în vigoare tariful direct pentru expedirea animalelor vii, în vagoane complete, în trafic direct româno-austriac.

Acest tarif conține taxe de transport directe, între stațiunile austriace, care sunt introduse în trafic direct.

Taxelete tarifare sunt exprimate în grosi austriaci și anume pentru parcursul român pe 100 kgr., iar pentru parcursul străin pe metrul patrat al suprafetei de încărcare a vagonului întrebuițat.

Exemplarul 20 lei.

A nagyváradi Inkasszó Bank megkezdte működését

Megirtuk, hogy Nagyváradon INKASSZÓ BANK felállítását tervezik, mely az egyes cégek követeléseinék behajtását veszi át cégektől, 5 százalék jutalék el-

A pénzintézet megalakult és az INKASSZÓ BANK megkezdette működését.

A bank legalább 5 adós-

sal szemben fennálló összesen minimálisan 12000 lejre rugó követelések behajtását veszi át cégektől, 5 százalék jutalék el-

Az inkasszó sikertelen sége esetén a megbízó semmiféle költséget sem tartozik a banknak illetetni.

Tariful de mărfuri se reduce

Pentru a elimina dificultatea ce o face C. F. R. anulând reducerea de 45 la sută acordate ca avantajă industriale d. Vidrighin a declarat că tariful de mărfuri va fi aşa de eftin pentru aceste mărfuri, incât această abrogare poate fi considerată ca o simplă formalitate.

Insolvența celei mai vechi firme forestiere din Timișoara

Firma „Sáár și Hámory“ oferă o cotă de 50 la sută

Una dintre cele mai vechi firme de lemn de foc „Sáár și Hámory“ din Timișoara, și-a anunțat insolvența, oferind creditorilor o cotă de 50%.

Tratativele cu creditorii s-au

fixat pe ziua de 19 Iunie, până când se vor înlocui și statetele.

Pe piață din Timișoara se mai contează la două noi insolvențe în branșa forestieră.

Fizetésképtelen lett Temesvár legrégebbi tüzifakereskedő cége

A Sáár és Hámory cég ötven százalékos kvótát ajánl hitelezőinek

Temesvár legrégebbi tüzifakereskedő cége, a Sáár és Hámory fizetésképtelenséget jelentett. Ötven százalékot ajánl fel hitelezőinek. A tárgyalás junius 19-én lesz. A stáatus összeállitása most van folya-

matban.

A piacon számolnak azzal, hogy közelebbről még két másik temesvári tüzifakereskedő lesz kényetlen beszüntetni fizetéseit.

Industriașii nu renunță la avantajile de transport pe C. F. R.

Dr. ing. Mircea, director la U. G. I. R., însotit de mai mulți industriași s'a prezentat la Direcția Generală a C. F. R., în lipsa lui director general Vidrighin, au fost primiți de domnii directori Macovei și Ioanid.

D. ingenier Mircea le-a comunicat în numele U.G.I.R. că marea industrie nu poate continua discuția tarifelor de transport, decât dacă se va da garanția că

legea pentru incurajarea industriei naționale va fi respectată și că reducerea de 45 la sută asupra tarifelor de transport va fi mențin-

nută pentru industriile încurajate.

D. inginer Mircea a repetat că după cum se poate proba oricând a cestă reducere nu este o pagubă pentru căile ferate, cari

în realitate nu fac nici o reducere, ci numai un mijloc de diferențiere

intre produsele industriale indigene și produsele similare străine.

Dniții directori Macovei și Ioanid au răspuns că vor comunica d-lui Vidrighin declarația făsătă de d-l inginer Mircea la care de altfel s'a raliat și d-l Popa, vicepreședintele Uniunii Camerelor de Comerț, în numele acestei organizații.

Mi ujság a piacon?

A Banca Marmorosch Blank et Co., Dorohoibán (Bukovina) és Călărașiban új fiókokat állított fel, amelyek már meg is kezdték működésüket.

A kolozsvári gyufagyár vezetését Coriolan Ilies és a svéd tröszt részéről Olaf Gange vették át.

A Banca de Credit Roman brassói fiókjának, egyben a kartellbank brassói affiliációjának vezetését Ehrenstein igazgató vette át.

Klein Mór (Unió cipőengrosszkereskedeles), kibérelte a kolozsvári, főpostaival, szemben lèvő, volt Astra cipőkereskedeles helyiségett, ahol detail-börzletet nyit.

Olasz- és Németországban leszállították a kamatlábat

A olasz jegybank, a kamatlábat hat százalékról öt és fél százalékre szállította le.

A német birodalmi bank a váltóleszámlási kamatlábat öt százalékról négy és fél százalékre, a lombard kamatlábat pedig hat százalékról öt és fél százalékre csökkentette.

Csehszlovákia augusztus 1-től felemeli a vasuti tarifákat

A csehszlovákiai vasutügyi miniszterium igazgatósági választmánya a 20 százalákos tarifaemelés technikai előkészítésén dolgozik. A tarifaemeléssel kapcsolatos teendőket azért kell idejében elvégezni, hogy a külföldi államok vasutigazgatóságai is kellő időben értesítést kaphassanak.

A vasuti tarifa emelésének előkészítése nem készülhet el úgy, hogy az július 1-én hatállyba lépjen, ezért a vasuti tarifa emelésének hatállyalépése július 15-én, vagy augusztus 1-én várható.

A csehszlovák államvasutak közleménye szerint júnus 1-vel Csehszlovákia és România között új vasuti tarifa lép életbe, ami különösen a szénre vonatkozik.

Csehszlovákia és Svájc között a vas tarifája fog megváltozni, mik Csehszlovákia és Magyarország között a gabona tarifájának megváltoztatása van küszöbön.

Egyes szám ára 20 lei.

DIVERSE

Dl. Ștefan Gaspar, proprietarul firmei de beuturi spirituoase „Cumătru Bun”, își retrage cererea de concordat preventiv, căzând de acord cu creditorii.

Gemaro Morrone, magazin engrosist și detailist de mătăsuri, în Cluj, având reprezentanța fabricei italiene Eugenio Castelli peste câteva zile își deschide un magazin detailist în Cluj.

Ministerul muncii face cunoscut că în ziua de 15 Iunie a. c. începe revizuirea anuală a supușilor străini.

Cu acest prilej se vor elibera și livretele profesionale conform novei legi pentru protecția muncii indigene.

Instrucțiuni asupra felului cum vor fi depuse actele pentru revizuirea între 1—15 Iunie au fost publicate în ziarul din 21—22 Mai a. c. și se vor mai publica în ziarul care va apărea la 25 Mai.

Direcția generală a Regiei autonome c. f. r a acordat o reducere de 50 la sută, numai la înapoere, participantilor la congresul general al Uniunii generale a sfaturilor negustorii, dera avea loc la București în zilele de 25 și 26 Mai.

Parchetele Kocsis din Brașov sunt escele.

Ministerul de finanțe a trimis o adresă celorlalte departamente prin care le pune în vedere că se mențin în totul prevederile legii privitoare la avantajarea mijilor industriașilor la licitațiile ce se țin de către diferitele ministerii și instituțiile autonome ale Statului. Prin adresă le mai încită să se aplice și de acum înainte cu strictețe prevederile legii de mai sus.

Liceul de fete „Elena Cuza“, internatul Craiova ține licitație publică, în ziua de 27 Mai 1930, ora 9 dimineața, în str. Liceului No. 4, pentru aprovisionarea cu 20 vagoane lemne de foc, esență tare (gârniță) uscate, cîntărîte la cântarul primăriei și livrate în curțile școalei.

Scoala de menaj din Chișinău, în zilele de 25 Mai și 29 Mai 1930, în localul școalei de menaj din strada Reni No. 64, va ține licitație publică cu oferte închise, pentru aprovisionarea școalei de menaj din Chișinău, cu lemne de foc, esență tare, stejar și carpen, cu tăitura de cel puțin un an.

Firma „Alexandru Grossmann, magazin de pielărie în Timișoara, s'a transformat în societate pe acii cu un capital de 1,500.000 lei.

Noui măsuri pentru înlesnirea exportului

Hotărârile Delegației Economice a Guvernului

Delegația Economică a guvernului și-a dat avizul pentru suprimarea taxei de export la făină de grâu în vederea înlesnirii exportului acestui produs.

Suprimarea taxei de export la lâna brută.

Delegația Economică a guvernului și-a dat de asemenea avizul pentru suprimarea taxei de export la lâna brută, tot în vederea încurajării acestui export. Măsura aceasta va intra în vigoare la data publicării jurnalului Consiliului de miniștri în Monitorul Oficial și va fi valabilă până la 15 Iulie 1930.

Libertatea exportului de țări.

S'a dat aviz pentru libertatea exportului de țări, în conformitate cu art. 198 din Legea Minelor. Ministerul de Industrie și Comerț a căpătat însărcinarea de a stabili condițiile de executare a acestui export.

Exportul produselor viticole.

In privința exportului de produse viticole, delegația economică a guvernului, a avizat că această chestiune să fie trimisă Institutului Național de Export, care împreună cu Ministerul de Agricultură și Domenii să fixeze regimul de export al fructelor și vinurilor.

Suprimarea taxei ad valorem la argint

Delegația Economică a guvernului și-a dat avizul pentru suprimarea taxei vamale de 5 la sută ad valorem asupra argintului.

Chestiunea îngrășămintelor chimice.

Delegația Economică a guvernului a examinat apoi chestiunea îngrășămintelor chimice, pentru terenurile slabă și a dat avizul că această propunere să fie remisă Ministerului de Agricultură și Domenii care va decide în această chestiune.

Lassan haladnak előre Bukarestben a román-csehszlovák kereskedelmi targyalások

A Bukarestben folytatott csehszlovák-román kereskedelmi targyalások nagyon nehezen haladnak előre. Eddig csak a kölcsönös kivánságok legújabb jegyzékeit cserélték ki, amelyek már a léiszletes konkrétumokat tartalmazzák.

A targyalások tartama teljesen bizonytalan; a felek azzal is számolnak, hogy junius első napjaiban a csehszlovák delegáció Budapestre utazik a magyar kereskedelmi szerződés

reviziós targyalásaira. Valószínű az is, hogy a magyar targyalásokból függetlenül is felbe kell szakítani a bukaresti targyalásokat, mert a csehszlovák delegáció újabb utasításokat kénytelen kérni a koránytól.

Mindezket egybevetve, megállapítható, hogy a csehszlovák román kereskedelmi targyalások távolról sem haladnak oly simán mint azt egyes optimista közgazdászok reméltek.

In Arad și Timișoara sunt depozitate peste 90 mii vagoane lemne de foc

Obstacolele înființării cartelului forestier — Dl. Heller, fost director la întreprinderea forestieră „Patria“ va fi conducătorul cartelului

Tratavale inițiate pentru înființarea cartelui producenților de lemne de foc, continuă să avanzeze. Astfel a și avut loc o intrunire în 14 Mai a. c. la care

au participat 32 reprezentanți forestieri

din Arad, Timișoara și jur.

La intrunire s'a delegat o comisie de 11 pentru redactarea condițiunilor de cartelizeare.

Comisia s'a întunit în Arad în 17 Mai, dar nu a adus hotărâri definitive.

Inființarea cartelului continuă anevoios, avându-se n vedere, că producenții din Arad și Timișoara,

au evidențiat în depozite

peste 90 mii vagoane lemne de foc

după cum s'a constatat din tabloul alcătuitor.

In realitate desigur nu sunt tomai atât de mari stocuri, pentru că se presupune, că fiecare participant

și-a evidențiat stocuri mai mari numai, ca să aibă mai multe voturi,

având în vedere, că fiecare cinci-sute vagoane lemne de foc dă drept la câte un vot.

Cartelul totuși dacă se va înființa, va avea ca director pe dl. Heller, fost director la întreprinderea forestieră „Patria“.

A H É T

I. B. Weisz - lupényi textilkereskedő kényszeregyezségi tár-gyalásán a hitelezők 85%-a el-fogadta a felajánlott és 12 hó alatt fizetendő 50%-os kvótát, melyet egyedül a Vogelsang fel-lebbezzett meg.

Hollós Áron nagyváradi keres-kedő saját maga ellen csödöt kér-t, amelyet a törvényszék visszauta-sitott.

Fritz Bolesch brassói cég kén-yiszeregyezségi ügyében tartott hitelezői értekezleten megállapítást nyert, hogy a cég tartozása 8,943.314 lej, amiből 2,966.104 lej külön kielégítésre jogosult hitelező követelése. A szavazásra jogosult hitelezőkből 2,450.952 lej követelés a kényszeregyezség elfogadása ellen szavazott, tehát a 75%-os hozzájárulást nem si-került elérni.

Sámuel Hübsch temesvári cég 350.000 lej tartozással 40%-os magánegyezséget ajánlott fel.

Louvre Aruház (Nagyvárad) a kényszeregyezségi eljárás me-gindítását kérte. A cég aktivája 1,625.229 lej, passzívája egymillió 534.285 lej. Felajánl 24 havi részletben fizetendő kvótát.

Földes Mór nagyváradi női di-vatáruház kényszeregyezséget kér. Passziva 702,280 lej, aktiva 458.916 lej. Felajánl 50%-os, 18 havi részletben fizetendő kvótát.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

Gaspar Stefan, a kolozsvári Cumatră Bum vendéglő tulaj-donosa a hitelezőkkel folytatott targyalások eredményeként kényszeregyezségi kéréséi a napokban visszavonja és a részvénytársaságával való átalakulást még e hó folyamán perfektuálja.

Gemaro Morrone kolozsvári selyem engros- és detailkeres-kedés, mely cég az olasz Eugenio Catelli selyemgyár képviseletét birja, közelebbről különálló detailkeresést nyit.

A Hellas Textilkereskedelmi Rt. kolozsvári fiókja a 10 hónapos részleteladás bevezetével egyidejűleg válaszlevelezőlappal ellátott prospek-tusokat küld szét a jobb kolozsvári vevőközönségnak.

Concordatul preventiv al firmei Mártonffy din Cluj

Tribunalul a aprobat cerea de concordat preventiv a magazinului de blănăria Mártonffy din Cluj.

Pasivele firmei sunt, după cum am mai amintit, de 18 milioane lei față de 9 milioane ac-tive.

Cota oferită creditorilor e de 50 la sută.

Firma Andrei Kocsis din Brașov și-a înființat o crescătorie de păsări de rasa

Proprietarul întreprinderii Andrei Kocsis din Brașiv, și-a înființat o fermă de crescătorie de găini de rasă specială numită „Leghorn American“ și care este cea mai excelentă rasă.

In streinătate în toate fermele similare dominează rasa amintită, din care fiecare găină oău dela 160 până la 230 ouă pe an, deci chiar și iarna.

Puii excelenți rase de găini cresc foarte repede și nu sunt ginggași. Acești pui la 5–6 luni încep și ei să oue.

Ferma s'a înființat în anul trecut și are peste 1000 păsări din rasa amintită, importând păsări de prăsilă dela ferma „Wilhelmina“ din Germania, având instanții necesare moderne și mașini de elocit ouă.

In această toamnă, după cum suntem informați, ferma va servi cu păsări și pe amatori, cari doresc să se ocupe cu prăsitorul păsărilor de rasa, punându-le la dispoziție cocișii speciali de rasa.

Pilda firmei Kocsis se recomandă tuturor, chiar și în interesul intensificării exportului de păsări, necesitându-se chiar și cooperative avantajate pentru prăsirea păsărilor de rasa.

Reduceri pentru Târgul Moșilor

Comitetul de direcție al Regiei Autonome CFR a acordat vizitatorilor și exporților din țară și străinătate, carior vizta târgul Moșilor, o reducere de 25 la sută din taxele tarifare, la toate trenurile de călători, în intervalul dela 16 Mai și până la 20 Iunie inclusiv.

Această reducere se va acorda în modul următor:

La plecarea dela domiciliu se va plăti biletul întreg iar la înapoere, pe baza prezentării biletului întreg se va emite, de către cassele cfr. din Gara de Nord, un bilet cu 50 la sută reducere pentru clasa și distanța prevăzută pe biletul întreg.

Biletul de dus, eu prețul întreg se va viza, din nou cu numărul trenului și data zilei pentru care a fost emis și biletul cu 50 la sută reducere.

Jumătățile de bilete se vor elibera numai posesorilor de bilete întregi, cari vor purta viza biuroului cfr. din târgul Moșilor.

Se vor reduce taxele pe brevete

In ședința comisiei fiscale a Camerei, eu prilejul discuției asupra legii spirtului, d. Virgil Madgearu, ministrul finanțelor, a arătat că deocamdată actualele taxe rămân neschimbată.

D-sa a declarat însă că speră, ca mai înainte de sfârșitul anului, să aducă o lege prin care va reduce la jumătate actualele taxe.

A româniai kereskedelmi és iparkamarák szövetsége akciót indított a román-magyar kereskedelmi kapcsolatok kimélyítése érdekében

Juniusban vagy szeptemberben magyar gazdasági delegáció érkezik Bukarestbe

Amikor Manoilescu Mihály a román kereskedelmi és iparkamarák uniójának elnöke Budapesten tartózkodott, bejelentette, hogy a legközelebbi időben meg fogják hivni Bucureștibe a magyar gazdasági élet képviselőit, hogy velük a magyar-román gazdasági közeledésről tárgyaljanak. Manoilescu a gazdasági érdekképviseletekkel részletesen letárgyalta a bucaresti meghívás tervét.

Elhatározták, hogy esetleg junius hó folyamán, legkésőbb azonban szeptemberben a magyar gazdák, gyárosok és kereskedők nagyobb esportja fog Bucureștibe utazni, egréssz azért, hogy visszaadja a románoknak a nemzetközi vásáron tett látogatását, másrészt pedig, hogy a román érdekeltségek vezetőivel a gazdasági kapcsolatok kimélyítéséről tárgyaljanak.

A bucaresti tanácskozások természetesen teljesen függetlenek a kereskedelmi szerződés tárgyalásaitól, amelyek a két ország között folynak, de a román érdekeltségek véleménye szerint Magyarország már ezeket a tárgyalásokon is tapasztalhatja Romániának azt a szándékát, hogy Magyarországgal minél közelebbi gazdasági és kereskedelmi vonatkozásba kerüljön.

Általános az a fel fogás, hogy ugy ipari, mint mezőgazdasági kérdésekben nagy jelentősége lehet a bucaresti megbeszéléseknek, mert Románia nem akar elzárkóznia a magyar iparcikkek bevitellel, természetesen azzal a feltételel, hogy viszont Magyarország Romániában szerezze be azokat a nyersanyagokat, — petróleum, fa, — amelyeknek tulnyomó részét eddig is Romániából importálták.

Aradon is leszállítják a kamatlábat

Az aradi bankok nem kollektive, hanem egyenként eszközlik a betéti kamatlábat

Bár a Banca Nationala még nem szállította le a kamatlábat, az erdélyi és bánsági pénzintézeteknél már megindult a pénzolesóbodásának folyamata.

A kolozsvári, a dési és a nagykárolyi pénzintézetek kollektive megállapodtak, hogy julius 1-től egy százalékkal leszállítják a betéti kamatot és legujabban Aradon indult meg az akció a betéti kamatláb mérséklésére.

Az akcióról egyik előkelő aradi bankvezér a következőket mondotta:

— A kolozsvárihoz és désihez

hasonló mozgalom Aradon nincs mert az aradi pénzintézetek elvből nem kötnek kartellt. Az aradi pénzintézetek egy része már leszállította a betéti kamatlábat s ugy tudom, hogy egy nagy aradi intézet, amely egy kolozsvári bank fiókja, éppen a napokban értesítette betéteseit arról, hogy a betéti kamatlábat egy százalékkal mérséglezte.

— A többi pénzintézetnél is folyamathban van ez akciós, de a leszállítás nem történik kollektive.

„Electrobel“ și „Minele de Cărbuni din Ardeal“ au încheiat contractul cu Primăria din Cluj pentru construirea centralei electrice

Intr'un număr recent al ziarului am arătat care este situația regiei mixte a uzinelor electrice ale orașului Cluj, precum și stadiul și condițiile în care se găseau tratativele pentru încheierea contractului dintre aceste uzine și societățile „Electrobel“ și a „Minele de Cărbuni din Ardeal“ în vederea furnizării curentului necesar.

Tratativele s-au încheiat în condiții favorabile.

Contractul s'a încheiat pe o durată de 25 ani.

Curentul va fi cumpărat de regia mixtă dela cele două societăți cu următoarele prețuri:

pentru primele 10 milioane kw. lei 4,15 kilowatorul, pentru 3 milioane kw. următori cu 2,65 kilowatorul, iar după aceea cu 2,50 lei kilowatorul până la expirarea contractului.

Curentul, urmează a fi produs de către

centrala termo-electrică ce se va construi la Șorecani.

In urma contractului încheiat în condițiile arătate, regia mixtă a uzinelor începe efectiv a funcționa, având toate posibilitățile de asigurare modernă a aprovisionării capătalei Ardealului cu curent electric.

A nemzetközi tojáspiac

Magyarországon a hét folyamán a tojáspiac megszilárdult, miután az exportkereslet is javult és a termelés is lényegesen megesappant. Ennek következében a konzerv célokra való vásárlások is megesapantak, sőt majdnem teljesen szüneteltek, az árak azonban még így is 7–7,5 fillérre, egyes helyeken 8 fillérre emelkedtek.

Hollandiában élénk kereslet mellett magasabb árakat várakozik, Dániában határozottabban kedvezőbb az irányzat, bár az árak változatlanok, Svédországban a kereslet javulásával szemben még mindig bőséges kinálat áll, Lengyelországban az élénk külföldi kereslet folytán szintén emelkedtek az árak, Olaszországban szilárduló irányzat mellett javultak az árfolyamok, Belgiumban szintén élénkült a piac, bár a külföldi kereslet nyugodt, Svájcban közepes kinálat mellett emelkedő árak vannak, Franciaországban a nagy kinálat ellenére az árak stabilak. Általában inkább emelkedésre hajló a termelő államok piaci irányzata.

Az európai fogyasztó-centrumok közül Berlinben szilárd az irányzat és az árak ujabb 1/4 pf.-cel emelkedtek, a kilátás továbbra is kedvező. Hamburgban szilárd a piac, melyet leginkább az orosz kinálat elmaradása idézett elő. A fogyasztás ugyan mérsékelt, de a konzervvásárlás nagyon erős. Az orosz árkövetelések oly magasak, hogy teljesen figyelmen kívül maradnak, mikor román tojásért német határon láncként M 100, bolgárért M 110 kérnek, addig az oroszok ab Hamburg 9–9,5 pf.-et kérnek. Frankfurtból bolgár tojásért 7,5–8 pf., olasz tojásért 8,5–9 pf., jugoszlávért 7,25–7,75 pf., románért 7–7,25 pf., lengyelről 5,5–5,26 pf., oroszról 7–7,5 pf., holland és dán tojásért 8,5–10,5 pf., belgaért 8,25–9 pf., franciaért 8,25–9 pf. fizetek.

Berlinben a hét elején a következő árakat fizettek: dán 17-es pf. 10,5–10,75, dán 16-os pf. 11–11,25, holland 60–61-es pf. 10,25, holland 62-es pf. 10,25–11,25, lengyel normál pf. 8,0, román pf. 8,0–8,25, orosz nagy pf. 8,5, orosz normál pf. 8,0–8,5, memeli nagy pf. 9,0–9,25, memeli normál pf. 8,0, magyar pf. 2,25–8,50.

Londonban szintén élénk a tojáspiac, a kinálat bőséges, de a kereslet is jó és az árak sokkonként 3 pennyvel emelkedtek.

Bécsben a jugoszláv és magyar tojás ára minőség szerint 11,5–12,5 terjed, mikor a lengyelről 10,25–11,75 q-ig fizetnek.

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt.

temesvári fiókjai értesítik tiszteletügyfeleket, hogy f. évi május 20-tól kezdődőleg az intézetnél elhelyezett betétek kamatlábát 1%-kal leszállítják.

Noul reduceri de tarife la căile ferate

In conformitate cu hotărâriile Consiliului de administrație cfr., începând de azi se acordă o reducere de 50 la sută din taxele tarifare normale tuturor călătorilor care vor pleca Sâmbăta și Dumineca, sau în ajunul unei sărbători, ori sămbăta, numai din stațiunile ce deservesc comunele urbane capitale de județ, la orice stațiune situată la o distanță până la 100 kilometri.

Când se vor acorda reducerile.

Sărbătorile când se vor acorda aceste reduceri, sunt următoarele: Sf. Constanțin și Elena, Sf. Treime, Naștereia Sf. Ion Botezătorul, Sf. Petru și Pavel, Sf. Ilie, Schimbarea la Față, Adormirea Maicii Domnului, Înălțarea Sf. Crucii, Cuvioasa Paraschivă, Sf. Dumitru, Sf. Mihail și Gavril, Intrarea în Biserică, Sf. Niculae, Ajunul Crăciunului, Sf. St. Stefan, Sf. Ion, Sf. Trei Erari, Intâmpinarea Domnului, Ajunul, Buna Vestire, Vinerea Patimilor, Ajunul Paștelui și Isvorul Tămăduirei.

Cum se va acorda reducerea.

Reducerea aceasta se va aplica la orice clasă și orice tren, afară de Orientul Express, în felul următor:

Cu biletul cumpărat întreg Sâmbăta sau Dumineca, călătorul se va putea înapoia cu orice tren de Dumineca și Luni cel mai târziu până la ora 24, — iar cu biletul cumpărat în ajunul unei sărbători sau sărbătoarea, călătorul se va putea înapoia cu orice tren din ziua de sărbătoare, sau a doua zi de sărbătoare, cel mai târziu la orele 24.

Pentru înapoere biletele nu vor fi valabile dacă nu se vor viza în momentul plecării, de către stațiunea prevăzută pe bilet, ca stațiune de destinație.

De această reducere beneficiază numai călătorii cu bilete întregi.

La înapoere călătoria nu va putea fi întreruptă.

Industriașii cer suprimarea concordatului preventiv

Zilele acestei s'a prezentat în audiență dlui Ed. Mitro, ministru de industrie și comerț o delegație a Uniunii generale a industriașilor din România, în frunte cu d. ing. C. R. Mircea. Delegația a cerut dlui ministru Mirto să intervină pentru suspendarea aplicării legii concordatului preventiv, deoarece prin aplicarea acestei legi s'a distrus aproape în total creditul în străinătate atât al comercianților precum și industriașilor.

D. ministru Mirto a promis că va examina această cerere a industriașilor de comun acord cu ministrul justiției și ca se va institui o comisiune care să studieze chestiunea.

Kényszeregyezséget kért a Stössel & Co kolozsvári fémkereskedő cég

A passzivák meghaladják a 20 millió lejt, az aktivák összege 14 millió

Stössel & Comp fémáru cég, közkereseti társaság kényszeregyezségi eljárás megindítását kérte a kolozsvári törvényszéken.

Beterjesztett státusában aktivái: cluji árukészlet 2 millió 857.365 lej, bukaresti árukészlet 641.980 lej, váltókészlet 92.663 lej, cluji gyári berendezés: 1.735.000 lej, bukaresti berendezés: 475.000 lej, készpénzkészlet 91.153 lej adósok 8 millió 040.968 lej, értékpapirok 209.484 lej, összes aktivák: 14 millió 143.584 lej. Passzivái, mint hitelezők 20.482.214 lej. Deficit: 6.338.630 lej.

A cég kényszeregyezségi beadványában a kényszeregyezség jóváhagyását követő hól mulva kezdődő 11 negyedévi egyenlő részlethez fizetendő 50%-os kvótát ajánl fel hitelezőinek.

Az utóbbi időben a gazdasági válság a vas- és fémszakmát is megengatta. A Stössel & Comp. cég több nagyobb fizetésképtelen cégnél jelentékeny összeggel volt érdekkelt, ami a céget immobiliá tette. Továbbá jelenlékeny veszteségek érték a fém árak abnormálisan történt esése miatt is. Az 1928. év decembere végén az angol ón 241 font volt a londoni tözsden, mikor folyó hóban 145 font, a horogany 27 font volt és most 17 font. Hasonló arány a többi fémeknél is. A cégek állandóan nagy készlete volt és ezen árhullámzások miatt is jelentékeny veszteségei voltak.

Tekintettel arra, hogy a cégek önhibáján kívül került súlyos helyzetbe, a hitelezők megértő magatartása valószínűleg lehetővé teszi a kényszeregyezségsima lebonyolítását.

Curtea de Apel din Galați a dat o interesantă jurisprudență în legătură cu noua lege a Burselor, privind, în special, competența de judecare a Camerelor arbitrale. Reclamanta societate de navigație „Dunărea“ în temeiul clauzei inserătă în contractul de închiriere cu d. II. Niculescu, în virtutea căreia orice diferență dintre părți urma să fie supusă judecării Camerei arbitrale Brăila s'a adresat Camerei cerând rezilierea contractului încheiat în Iunie 1929 (deci anterior legii burselor din 13 August 1929) pentru neplata prețului închirierii pe anul 1930.

Părătul a ridicat înaintea Camerei arbitrale un incident de incompetență, bazându-se pe art. 85 al. a din noua lege a burselor care prevede că această instanță e competență a judecării numai operațiuni făcute în bursă și fără mijlocitori oficiali, operațiuni singurele socotite drept „operațiuni de bursă“. Cameră a respins însă incidentul judecând în fond. S'a făcut recurs la Curtea de Apel din Galați. Motivele de recurs au fost incompetența Camerei pentru considerația de drept și de fapt de mai sus și rea compunere a Camerei, adică lipsa magistratului președinte prevăzut de art. 107 al. 2 din noua lege a burselor.

Cartea a admis primul motiv și a casat decizia Camerei arbitrale, trimițând procesul spre judecare instantelor de drept comun. Si al doilea motiv de recurs a fost găsit înțeleiat, socotindu-se de către instanță de recurs că începând dela 1 Ianuarie 1930, Camerele arbitrale trebuie să fie legal constituite, să fie prezidate de un magistrat semnat de ministerul justiției.

Fabrica de postav Billes & Co. din Sibiu a cerut concordat preventiv

Fabrica de postav Billes & Co. succesor M. Weltmann din Sibiu a înaintat tribunalului cerere de concordat preventiv.

Fabrica trece de câțiva timp printr-o jenă financiară, care se speră însă să fie numai treacătoare. Activele firmei întră cu 30 la sută pasivele. Astfel creditorii sunt pe deplin asigurați. Suma la care sunt evolute activele este de peste 16 milioane lei, pe când pasivele sunt de 11 milioane.

DIANA

sósborzsesz, vezérképviselő
„GEA“ KRAYER. Fő-
lerakat Balkán Impex,
T I M I S O A R A.

Controlul societății lor de asigurari

Textul proiectului de lege

Zilele acestea a fost depus la Senat proiectul de lege pentru organizarea oficiului de control a societăților de asigurare.

Delimitarea Societăților de asigurare

Intreprinderile ce urmează a fi supraveghiate sunt cele ce încheie asigurări în țară. Sunt socotite ca întreprinderi de asigurare și acelea care fac operațiuni prin dobândă, combinate cu amortizări prin trageri la sorți ori cu premii. Limita între asemenea asigurări și loteriile propriu zise este greu de definit de mai înainte; de aceea nentru a împiedeca pe cei care ar putea aduce în condițiunile contractuale mici modificări menite numai de a scăpa din rigoarea definiției legale, s'a prevăzut că organele de supraveghere vor avea să stabilească pentru fiecare tip de operațiuni de acest fel, dacă

elementul de loterie este sau nu precumpărator,
în cazul afirmativ operațiunea urmând a fi interzisă.

Inființarea Intreprinderilor de asigurare

Proiectul de lege stabilește că întreprinderile de asigurare trebuie să se constituie sub formă de societate anonimă pe acțiuni. Chestiunea exercitării comerțului de asigurare sub formă de asociație mutuală și de cooperativă este rezervată unei legi speciale.

Intreprinderile de asigurare nu pot face decât asigurări, reasigurări și operațiuni accesorie lor, care fiind permise de lege, sunt permise și prin statutele lor. Pe lângă operațiunile tratate de lege ca asigurări, ele

pot face și operațiunile de plasament prevăzute în lege, precum și în genere cumpărarea de titluri și efecte publice sau private.

Intreprinderile de asigurare nu pot participa la alte întreprinderi ce nu sunt de asigurare, decât sub forma posesiunii de acțiuni, iar nu de pildă ca fundatoare, comanditare, etc.

În art. 6—10 sunt determinate normele obiective pentru constituirea de întreprinderi de asigurare legând înființarea lor de implinirea unor condiții ce urmează să fie prealabil verificate de către oficiul de supraveghere.

Prima condiție este aceea a unui minim de capital, fixat la lei 2,000.000 de fiecare ramură principală.

La constituire trebuie să varșeze jumătate din capitalul în numerar, ceiace este cu puțin mai mult decât cerința codului comercial român, care prevede 30 la sută vîrsământ ini-

țial. Aporturile în natură trebuie prealabil expertizate atât în ce privește situația unei lor juridice, cât și în ce privește valoarea lor, prin experți numiți de justiție.

Intreprinderile străine vor trebui să aibă la înființare un capital îndoit celor naționale.

În ceea ce urmează să se dea întreprinderilor străine de către consiliul de miniștri este la libera apreciere a acestuia, iar refuzul nu poate da loc la nici o acțiune în justiție în contra statului român.

Plasamente și rezerve

In privința plasamentelor de garanție s'a prevăzut pentru societățile străine autorizate să lucre în țară, obligațiuni mai severe decât pentru cele din țară, și anume în aceeași măsură ca și pentru capital.

Spre a evita riscul valutar, s'a prevăzut că

rezervele asigurărilor trebuie totdeauna plasate în aceeași valută

în care sunt încheiate asigurările respective.

Amortizările

Proiectul prevede criterii de evaluare prudentă a avutului social, fondurile de rezervă ce trebuie numai decât să existe pentru asigurările în curs și pentru daunele nelichidate.

Mai prevede amortizarea o-

bligatorie în termen de cel mult 5 ani, a comisioanelor supra vieti, în limita a maximum 2 și jum. procente din suma asigurată, tot ce depășește acest maximum trebuie să fie amortizat chiar în anul contracării asigurării.

Intreprinderile de asigurare nu vor avea dreptul de a împărți dividende mai mari de 5 la sută

din capital mai înainte de amortizarea cheltuielilor de constituire.

Organizarea oficiului

In afară de membrii reprezentând oficialitatea, proiectul prevede participarea ca membri ai Oficiului, a trei direcțori de întreprinderi de asigurare. În art. 34 sunt expuse pe larg însărcinările și atribuțiunile Oficiului și mijloacele ce-i stau la dispoziție în exercitarea controlului. Tot în acest articol e prevăzut nu numai dreptul său de participare cu vot consultativ la diversele adunări (ale Consiliului și ale acționarilor) ce decid asupra mersului întreprinderilor de asigurare, dar și dreptul pentru Oficiu de a se opune la anumite măsuri contrare legii, sau în cazuri grave contrarie intereselor asiguraților. Mai departe e prevăzută chiar putința unei intervenții active din partea Oficiului, fie în mod preventiv, prin convocarea Consiliului sau acționarilor, fie în mod curativ prin darea de garanții suplimentare sub urmă de gaj ori privilegiu pe avere societății. Tot în această ordine de ei e prevăzută și putința unei acțiuni de asanare a întreprinderilor în caz de imposibilitate, de lichidare și chiar declararea în stare de faliment, acțiune pe care Oficiul a poate porni.

Állítólag 90.000 vagon tűzifával rendelkeznek az aradi és temesvári tűzfatermelők

Melyek az akadályai a tűzfatermelők kartellje megalakításának? — Heller, a Pátria Fatermelő Rt. volt igazgatója lesz a kartel vezetője

Az erdélyi tűzfatermelők kartelljének megalakitására vonatkozólag megindult târgyalások angyiban elorehaladtak, hogy május 14-én Aradon a tűzfatermelők megtartották első értekezletüket.

Az értekezleten 32 aradi, temesvári és vidéki termelő vett részt,

számos felszólalás hangzott el, amelyek arra a sulyos helyzet-

re mutattak reá, amelyben a româniai tűzfatermelők jelenleg vergődnek.

Az értekezlet 11 tagból álló bizottságot választott a kartellszerződés megszövegezésére. A bizottság május 17-én Aradon értekezletet tartott, a kartell kérdezében azonban még nem sikerült végleges megállapodásra jutnia.

A megállapodás ellen szá-

mos termelőnek elvi kifogása van,

amit azzal is dokumentáltak, hogy a termelők egyszer a legfontosabb târgyalás során eltávozott a gyülecsről.

A megoldast és a kartell megalakitását megnevezti az a körülmeny, hogy

a tűzfatermelők kileneven-ezer vagon tűzfakészletet hoztak össze,

illetve papirkimutatás szerint ilyen hatalmas készlettel rendelkeznek. Ez a mennyiség ténylegesen nincsen a termelők birtokában és esak látszat mennyiség, mert a tényleges készletnél minden termelő többet jelentet be, hogy minél több szavazat joga legyen.

A terv szerint

ötszáz vagon jogosítana egy szavazatra

és minden termelő arra törekzik, hogy minél több szavazat felett rendelkezzék és ezért ténylegesen birtokban nem lévő készleteket jelentetek be.

Ha a megegyezés mégis sikerülne és a tűzfatermelők kartellje megalakul, uryann vezetője Heller, a Pátria Fatermelő Rt. volt igazgatója lesz, aki a Pátria kötelékéből nemrégén kivált.

Insolvența firmei metalurgice Stössel & Co din Cluj

Firma Stössel & Co. din Cluj, magazin de articole metalurgice, a înaintat tribunalului o cerere de concordat preventiv.

Pasivele firmei sunt de 20 milioane lei, față de 14 milioane active.

Cota oferită creditorilor este de 50 la sută.

Cauzele insolvenței sunt fluctuațiunea și scăderea bruscă a prețurilor metalelor pe piața mondială precum și criza prin care trece această ramură a vieții economice.

Cehszlovákia is leszállítja a kamatlábat?

A Nár. Politika „A kamatláb leszállítása előtt“ címen a következőket írja:

„Az utóbbi hetekben a pénzügyi piacunkon érezhető enyhülét állt be s ez nagy részben annak is köszönhető, hogy a magasabb kamatlábunk a tőkét a belföldön tartotta s az exportpénzek a külföldről gyorsan visszatértek. A pénzpiac enyhülésének további oka az ipar kisebb foglalkoztatottsága, a nyersáru áresése és az építkezési mozgalom lanyhúlása.

Ertesüléseink szerint nincs kizáryva, hogy a diszkont-kamatlábát nálunk a jövő héten leszállítják. Szabad talán azt is reménünk — s elvárjuk, hogy nem maradunk esak a remény mellett — hogy a bankok ugyanily mértékben leszállítják a hitel kamatlábát, ami feltétlenül élénkebbé tenné az ipart és kereskedelmet is.“

Ne fogadjon el más Gladys cipókrém a legjobb!

Organizarea exportului de vite

Inlesniri pentru membrii sindicatelor

Sindicatul exportatorilor de vite a cărui constituire s-a hotărât a stabilit, în linii generale, normele după care se va face exportul vitelor.

Sindicatul va contingentă exportul vitelor numai pentru țările cărि au fixat cota de import a vitelor româneşti. În celelalte state exportul rămâne liber fără de nici o restricţie.

Cota va fi împărţită sindicatelor regionale în proporţia în care aceste regiuni au exportat în țările respective în ultimii cinci ani.

Sindicatelor regionale, la rândul lor vor împărţi cotele ce l-e au cum să se stabilească între exportatorii membri ai sindicatului prin buna învoială a membrilor, însă în proporţie cu exportul din ultimii cinci ani.

Comisia centrală cu sediul la Bucureşti, și care va avea rolul să împărţi cantităţi de vite între cele patru sindicate regionale (Cluj, Braşov, Cernăuţi și Timişoara) va fi compusă din câte două delegaţi ai fiecărui sindicat regional, dintr-un reprezentant al Ministerului de Domenii și unul al Ministerului de Industrie. Reprezentanţii ministerelor vor avea numai vot consultativ.

Spesele comisiei centrale vor fi suportate de sindicatelor regionale, adică din taxele asupra vitelor exportate. Aceste taxe nu pot fi mai mari de 200—500 lei la vagonul de vite.

Exportul vitelor va fi permis și acelora cărि nu sunt membri ai sindicatelor. Aceștia însă vor plăti taxa de export asupra vitelor, în timp ce membrii sindicatelor vor fi scuşi de orice taxă de export.

Adunarea generală extraordinară și ordinară a societăţii „Mica“

Adunarea generală extraordinară și ordinată a societăţii Mica a avut loc Sâmbătă, 17 Mai, sub preşidenţia lui general Coandă.

Din raportul consiliului reprezentativ situaţia satisfăcătoare a întreprinderii.

Producţia de au fin pe anul 1929, a fost de 1615 kilograme. Societatea a primit dela Banca Naţională un acord asupra întregii producţii ce i se livrăză în mod exclusiv, astfel că a putut achita toate datoriile ei cu dobânzi împovăratore.

Consiliul propune să se răscumpere pe preţul de 10.000 lei cele 100 prăţi de fondator cărि primesc 5 la sută din beneficiul societăţii. Se mai propune modificarea cătorva articole din statută pentru a le pune în concordanţă cu noua lege a minelor. Se aproba.

Regia P. T. T. necesită mari stocuri de lemne de foc

Regia Autonomă P. T. T., în ziua de 29 Mai 1930 ora 11, va ţine licitaţie publică cu oferte: închise și sigilate, la direcţiunea regională Cernăuţi și la oficiale postale de reşedinţă Rădăuţi, Suceava, Baia, Botoşani, Hotin și Dorohoi, pentru procurarea de lemne necesare în iarna anului 1930—1931 și anume:

Pentru direcţiunea regională Cernăuţi și întreg judeţul 1.543 me.

Pentru oficiale din judeţul Bajă 210 me.

Pentru oficiale din judeţul Botoşani 264 me.

Pentru oficiale din judeţul

Dorohoi 280 me.

Pentru oficiale din judeţul Hotin 405 me.

Pentru oficiale din judeţul Rădăuţi 130 me.

Pentru oficiale din judeţul Suceava 316 me.

Lemnele oferite vor trebui să fie numai de esenţă tare: stejar, carpen, fag, gârniţă, cer.

In preţul oferit pe metru cub se va cuprinde și transport și tăiatul lor.

Odată cu oferta concurenţii vor trebui să depună și garanția de 5 la sută din valoarea furniturii, în numerar sau efecte de Stat.

Fondul bisericesc din Bucovina vinde păduri

Fondul bisericesc ortodox-român al Bucovinei vinde prin licitaţie (oferte închise) din ocolul silvic Vama, în 5 loturi,

cantitatea de 3.594,14 me. lemne de construcţie și cherestea, răşinoase,

din produsele accidentuale, gata fasonat și depozitat.

Ofertele se vor prezenta la 26 Mai 1930, la ora 10 dimineaţă, la administraţia fondului bisericesc ortodox român al Bucovinei din Cernăuţi.

Cei interesaţi primesc informaţii detaliate la această administraţie sau la administra-

traţia silvică din Vama.

Fondul bisericesc ortodox-român al Bucovinei mai vinde prin licitaţie (oferte închise) din ocolul silvic Falcău, în 7 loturi

1.500 me. lemne de construcţie și cherestea esenţă brad și molit,

parte de calitatea inferioară, fasonate și depozitate, parte largă cfr., parte în pădure.

Ofertele se vor prezenta la 26 Mai 1930, la ora 10 dimineaţă, la administraţia fondului bisericesc ortodox-român al Bucovinei din Cernăuţi.

A Satmareana Takarék- és Hitelintézet kényszeregyezséget kér

Három éves moratoriumot kér az ötmillió lej betét-állományú intézet, amelyet erőkitermelési üzletei ingattak meg

A szinérváraljai „Satmareana“ Takarék- és Hitelintézet, amely negyven év óta áll fenn și amely együttal a tekintélyes idő alatt jóbán, rosszan, különböző konjunkturák viharai-ban, mindenkor szolgálatot tett Szatmármegye egyik hitelre legjobban reászoruló vidékének: az Avas mellett elterülő környék közönségének, fizetés-

képtelenséget jelentett.

Az intézet nagyobb értékű erőségeket vásárolt abban a reményben, hogy az erőket jelentékeny haszonnal kitermelje, ezek a kitermelési munkálatok azonban különböző okok folytán megakadtak és az intézet a megfelelő forgatóke-

hiányában fizetési nehézségek közé jutott.

A pénzitét tartozásaiiból összegszerű engedményt nem kíván,

a követelések száz százalékban akarja rendezni és csak három évi kamatmenes halasztást kér,

még pedig azzal a kötelezettséggel, hogy tartozásait négy egyenlő részletben, negyedévi részletekben fogja megfizetni. A fizetések 1932 július hó először kezdődnek és a bank kötelezi magát, hogy az 1929 január 1-ig esedékkessel vált kamatokat is megfizeti.

A bemutatott vagyonmérleg szerint a pénzintézet passzívai pontosan 9 millió 354.493 lej és aktiváit is hasonló összegben értékeli.

Az intézet betétállománya 4 millió 810.000 lej, amely tulnyomó részben kisebb összegű betétekből áll elő.

A törvényszék a pénzintézet beadványának tárgyalására május hó 24-re tűzött határnapot, amely alkalommal a biróság megállapítja, hogy a kényszeregyezségi kérelem megfelel-e a törvény által kiált formáságoknak és ugyan ekkor meghallgatja a pénzintézet vezetőségét is.

Nemzetközi utkongresszus lesz Washingtonban

Folyó év október havában Washingtonban tartják meg a VI. nemzetközi utkongresszust, amelyen a földkerekség valamennyi művelt állama részt vesz. A kongresszuson a különféle uttesttipusok használhatóságáról s az utak karbahelyezésének legujabb módjairól előadásokat fognak tartani.

Különösen fontos és a kongresszuson tárgyalandó kérdés a közutak építészeti és karbantartásának a finanszírozása, valamint a nagyvárosok forgalmának szabályozása. A kongresszus résztvevői a hajókon, vasutakon s az amerikai szállodákban 25 százalékos kedvezményben részesülnek. Románianak a kongresszuson való részvételéről még nem történt döntés.

Felszámol a Mechanikai Hordógyár és Fafeldolgozó Rt.

A temesvári Mechanikai Hordógyár és Fafeldolgozó Rt. amely 1929. évi mérlegét 2 millió lej részvénnytőke mellett 1.969.418 lej veszteséggel zárta, kimondotta a vállalat felszámolását.

A részvénnytársaság 1920-ban alakult a Temesvári Szeszégető és Finomító Rt. érdekeltségében és működése hordódonga és faszerszám előállítására terjedt ki.

Részvénnytársasággá alakult a Grossmann Sándor temesvári bőrkereskedő cége

Grossmann Sándor temesvári bőrkereskedő cége 1.500.000 lej alaptőkével részvénnytársasággá alakult át.

Figyelem!

DREHER HAGGENMACHER

KORONA SÖR

ala PILSEN

rövidesen forgalomba kerül!

Noui licitații forestiere

Divizionul 8 tren, marele stat major, ține licitație publică în ziua de 0 Mai 1930, ora 10 dimineața, în localul divizionului din București str. General Cristescu, pentru furnizarea materialelor de lemnărie, necesare împrejmuirii unui depozit, în întindere de 398 m.

In ziua de 30 Mai 1930, ora 10 dimineața se va ține licitație, cu oferte închise, la cancelaria depozitului de armăsari Anadolklöi-Constanța, pentru procurarea a 90.000 kgr. lemne de foc, dintre cari 40.0040 kgr. de fag., iar restul de stejar.

In ziua de 31 Mai 1930, ora 18, în localul liceului de fete „Principesa Dadieni“ din Chișinău, strada Regele Carol Nr. 23, se va ține licitație publică, cu oferte închise și sigilate, pentru aprovizionarea liceului cu 200.000 kgr. de lemne de foc, esență tare, stejar și carpen.

Termenul de executare până la 15 Iulie 75.000 kg. restul de 125.000 kgr. până la 1 Septembrie 1930.

Spiralul de boli mintale și nervoase „Socola“, Iași în ziua de 5 Iunie 1930, va ține a doua licitație publică prin oferte închise, pentru aprovizionarea spitalului cu lemne de foc, până la suma de lei 1.500.000.

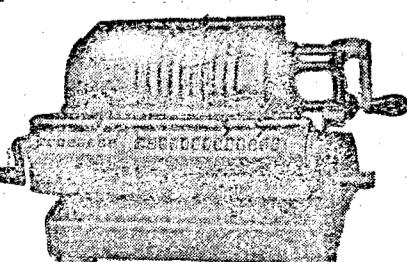
Persoanele cari doresc a concura la această licitație, sunt rugate a se prezenta în ziua mai sus arătată, ora 12 din zi, pentru a depune odată cu oferta și garanția de 5 la sută pentru suma de lei 1.500.00.

Condițiile de licitație se pot vedea în fiecare zi la cancelaria spitalului.

Olvassa a

„Lemnul“ - t

„WALTHER“
masini de calculat,
masini de copiat

CONTROL,
Arad, Str. Alexandri
No. 1.

Magaziile căilor ferate vor fi închiriate pentru cereale

In vederea intensificării transporturilor, Regia autonomă CFR. a dispus ca magaziile stațiunilor să se poată închiria cooperativelor, agricultorilor și comercianților de cereale, pentru a putea servi la depunerea cerealelor ce se predau spre expediere cu CFR.

Se vor putea închiria până la maximum 40 la sută din capacitatea magaziilor din fiecare stație, restul rămânând la dispoziția CFR. pentru transporturile de toate categoriile, ce se aduc pentru expediere imediată.

Formalitățile de îndeplinit.

Solicitanții vor prezenta șefului stației, în care voesc să închirieze magazia, o cerere pe care o vor semna în prezența șefului stației, care rămâne responsabil singur de tutentitatea semnatelor.

Pentru bănci, Societăți sau asociații vor semna procuris- tii special autorizați.

Magazile destinate a se închiria se vor distribui în aşa fel în cît fiecare transportator

de cereale să fie satisfăcut, sau să aibă magazie pe cît posibil proporțional cu transporturile ce va avea de efectuat.

Chiriașii au dreptul ca cerealele depozitate în magaziile închiriate să și le condiționeze prin curățire și vînturare, fie în magazia închiriată, fie afară, în jurul ei.

La condiționarea cerealelor se interzice întrebuitarea mașinilor cari pot provoca incendiu.

Taxele de închiriere.

Pentru folosința magaziilor, solicitantii vor depune odată cu cererile lor și taxa de 0,40 lei de fiecare metru pătrat și zi taxă care — dacă se închiriază magaziile pentru un timp mai lung ca 15 zile, se va depune anticipat din 15 în 15 zile. Pentru termenele mai scurte, taxa se va depune integral și anticipat pentru tot termenul.

Stațiunile o vor încasa și venit extraordinar, eliberând chitanță.

Külföldi gyümölcsből is szabad szeszt főzni!

A Löblé-szeszgyár pernyertes lett a pénzügy-miniszterrel szemben

Nagy feltünést keltett a pénzügyminiszteriumnak az a rendelete, amely a szesztorvény rendelkezésével ellentétesen elrendelte, hogy a jövőben a szeszgyárok csak belföldi gyümölcsökön állíthatnak elő szeszt és uyanakkor lefoglaltatta a nagyváradi Löblé-szeszgyár Konstancában lévő 30 wagon fügjét és szentjánoskenyerét.

A rendelet katasztrófálisan érintette az összes szeszgyárat és tartani lehetett attól, hogy több szeszgyár ismét lefogja állítani üzemet. A rende-

let ellen az öt hónap óta sulyos károsodással szünetelő Löblé-gyümölcsszeszgyár közigazgatási kerestettel fordult a nagyváradi itélőtáblához, amely itéletében törvénytelennék mondotta ki a pénzügyminiszterium rendeletét és azt hatálytalánította, uyanekkor elrendelte a biróság azt is, hogy a 30 wagon fügét és szentjánoskenyeret oldják fel a zár alól.

A tábla itélete megnívugvást keltett. A Löblé-szeszgyár közelebbről újolag megindítja üzemet.

„Franco-Româna“ plăteste un dividend de 80 lei dela 1 Iunie

Societatea de materiale de drum de fier a realizat un beneficiu net de peste 28 milioane

Bilanțul Soc. Franco-Română de materiale de drum de fier, arată un beneficiu net de 28 milioane 621.146.10, la un capital de 150.000.000 lei. Deci aproape 20 la sută, după un amortisment de 20 milioane 236.811.

In cursul anului 1929, societatea a putut să-și perfecționeze utilajul, înzestrând uzinele cu mașini și instalații din cele mai moderne, astfel că este în măsură a produce anual în cele mai bune condiții tehnice

200—250 căldări de locomotive și 60 sasiuri de locomotive, prevăzute în contractul cu C. F. R.

Se cunosc împrejurările grele din anul trecut, al căror efect a fost reducerea lucrului în industriile particulare. Soc.

„Franco-Româna“ a avut și ea de suferit din cauza acestor reduceri, ba chiar mai mult decât alte industrii similare, unicul ei client fiind conform legii și conform contractului, calea ferată. Astfel rezultatul favorabil totuși, al anului 1929, este datorit prudenței cu care societatea a fost administrată și credem că

efectul reducerilor din anul 1928, se vor resimți asupra anilor ce urmează.

De aceia chiar și în 1929, cifra

de afaceri a societății, a fost redusă dela 221.515.000 lei la 147.897.947 lei, adică micșorată cu o treime.

Adunarea generală ordinată aprobată bilanțul și dând cuvenita deschidere consilului de administrație, a

decis ca din beneficiu să se distribuie acționarilor 24 milioane lei,

adică 80 lei brută pe acțiune.

Plata dividendului va avea loc la ghișeurile Băncii Românești cu începere dela 1 Iunie.

Fizetésképtelenségek, kényszeregyezségek, csödök

Braun Frigyes herkulesfürdői kereskedő a kényszeregyezségi eljárás meginditását kérte.

Székely László brassói posztokereskedő kényszeregyezsége jogerőre emelkedett. A cég hitelezőinek 100 százalékot fizet 2 év alatt.

Klein Sándor & Co. nagyváradi kereskedő kényszeregyezségi ügyében május 27-re tűzött ki a törvényszék tárgyalási határnapot.

Werber Salamon brassói textilkereskedő kényszeregyezsége ügyében az Acred textilszakosztálya a hitelezőknek 60%-os, 18 hónap alatt fizetendő egyezség elfogadását ajánlja.

Weiszberger Jakab és Fia diesőszentmártoni vas- és fűszerkereskedés, mely üzlet nem rég leégett, hitelezőitől haladékat kér, mig a biztosítótársasággal kárát likvidálta.

Krausz Zoltán marosludasi bőrkereskedő az Acred bőrszakosztálya utján magánegyezséget ajánlott fel hitelezőinek.

Rus Ferenc sepsiszentgyörgyi textilkereskedő 50%-os magánegyezséget ajánlott fel hitelezőinek.

Eisik Jakab borszéki textilkereskedő 50%-os magánegyezséget ajánlott fel.

Fritz Essingmann szentágota textilkereskedő 60%-os magánegyezségi ajánlatot tett.

A dési pénzintézetek leszállítják a betéti kamatot

Alulirott dési pénzintézetek t. iugfeleik tudomására hozzák, hogy 1930 július 1-től kezdve a náluk elhelyezett betétek után fizetendő kamatlábat 1 (egy) százalékkal leszállítják.

Gazdasági, Ipari és Kereskedelmi Bank Rt.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt. dési Fiókja.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. dési Fiókja.

A szlovenszkói bankok fuziója — a csehszlovák pénzpiac szanálásának előfeltétele

Mennyire haladtak előre a Szlovák Általános Hitelbank és az Americko-Slovenská Banka kooperációs tárgyalásai?

Szlovenszkó és a történelmi országok gazdasági helyzete még mindig nem olvadt össze harmónikus egésszé. Dr. Pospisil, a csehszlovák nemzeti bank kormányzója nemrég mutatott rá arra, hogy

Szlovenszkóban és Ruszinszkóban sokkal magasabb a magánbankamatláb, mint a történelmi országokban

és ez a tény egyik oka annak, hogy Csehszlovákia hivatalos bankamatlábát a nyugati államok hivatalos bankamatlábaival párhuzamosan nem lehet fokozatosan leépíteni. A bankkormányzó, de a többi hivatalos funkcionárius is, akiknek köze van a pénzpiac irányításához, többször rámutattak arra is, hogy mi okozza a magánbankamatláb diszparitását Szlovenszkó és a történelmi országok között. Szlovenszkóban és Ruszinszkóban egész más alapokon épült ki a pénzintézetek halozata, mint a történelmi országokban, míg Csehországban és Morvaországban már nélkül nagybank kezében van a pénzpiac irányítása,

Szlovenszkóban még mindig az apró vidéki pénzintézetek dominálnak,

amelyeket a nagyobb pénzintézetek részben még most sem sikerült befolyásuk alá kényszeríteniök.

Szlovenszkóban nagybank még egyáltalában nincs

és a középbankok száma is még mindig tul nagy a történelmi országok megfelelő jelentőségű pénzintézeteinek számához viszonyítva. Eddig nem volt Csehszlovákiában olyan pénzügyminiszter, aki ne vette volna programjába a csehszlovákiai pénzpiac egyenlőtlenségeinek kiegyszúlyozását: nem volt kormány, amelyne támogatta volna a szlovenszkói pénzintézetek fuzióját, ami nélkül a szlovenszkói pénzintézetek helyzetének szanálása, a magánbankamatláb diszparitásának megszüntetése el sem képzelhető. A szlovenszkói bankok fuziós akiójára minden hivatalos támogatás ellenére nagyon lassan halad előre. Eddig ez a fuziós mozgalom főleg abból állott, hogy

a Pozsonyban székelő középbankok érdekszférájukba vontak be egyes vidéki kisbankokat,

a fuzió azonban ezekben az esetekben majdnem kivétel nélkül azt jelentette, hogy a pozsonyi középbank a végromlás-tól mentette meg a vidéki kisbankot. Az ilyen fuziók alig járultak hozzá annak a diszparitásnak a szanálásához, amely a történelmi országok és Szlovenszkó pénzintézeteinek szervezetében mutatkozik.

A szlovenszkói középbankok versengése az ilyen fuziók után is tovább tart

és nem engedi, hogy a magánbankamatláb a történelmi országok nívójára szálljon le. A törvényhozás csak nemrégiben hosszabbitotta meg annak a törvénynek a hatálját, amely a vállalatok fuziójánál illeték kedvezményeket biztosít és a törvényhozók intenciója természetesen elsősorban a szlovenszkói vállalatok fuziójának támogatása volt. Ilyen előzmények után nem hat a szenáció erejével az a hir, hogy két szlovenszkói középbank között fuziós tárgyalások indultak meg. Az Americko Slovenská Banka és a Szlovák Általános Hitelbank fuziójáról van zó. E fuzió jelentőségének megértéséhez mindenekelőtt ismerünk kell a két bank eddigi viszonyát. A Szlovák Általános Hitelbank nemrégiben még három főrészvénye volt: az

Americko Slovenská Banka 30 százalék, a Budapesti Magyar Általános Hitelbank 30 százalék és a Böhmische Escompte-bank 30 százalék erejéig. A megmaradó tiz százaléknnyi részvény egy szlovák szindikátus kezében volt. A legutóbbi időben ebben a helyzetben eltolódás állott be.

A Böhmische Escompte-bank tulajdonában most a Szlovák Általános Hitelbank részvénnyeinek 49 százaléka van,

ami természetesen ennek a banknak nagy befolyást biztosít a Szlovák Általános Hitelbank üzletmenetére. A kulisszák mögött tárgyalások éppen e befolyás alatt irányultak arra, hogy az Americko Slovenská Banka közelebbi nexusba kerüljön a Szlovák Általános Hitelbankkal. Egyelőre csak a szoros együttműködés előfeltételeinek megteremtéséről van szó, amihez a részvénnytőbbség megszerzése szükséges. A legérdekesebb a dolgoban, hogy

az egész akió a Legio Banka égisze alatt történik,

amelynek viszont a Böhmische Escomptebanknál van lényeges érdekszférája.

Uzinele de Gaz și Electricitate din București necesită traverse de stejar

Uzinele Comunale de Gaz și Electricitate din București, vor ține licitație în str. Sărindar No. 8,

în ziua de 5 Iunie 1930, ora 17 pentru furnizarea următorului material de cale ferată:

225 traverse de stejar, 30 pe-

rechi eclise, 600 buloane, 500 crampoane.

Condițiile generale de furnizare și cele tehnice se pot vedea în orice zi de lucru între orele 10—12 a. m. la Uzine de Gaz Filaret — Bd. Mărăști No. 2.

Jogerőre emelkedett a Sváb Kereskedelmi és Iparbank kényszeregyezsége

Első részletül követelésük 10 százalékát kapják meg a hitelezők

A temesvári Sváb Kereskedelmi és Iparbank kényszeregyezségi tárgyalása befejeződött.

A bíróság által bejelentett követelésből 154.548.528 lejt verifikált, ebből 136.165.292 lejnyi érdekeltség a kényszeregyezséghöz hozzájárult. — Ezzel szemben a kényszeregyezség ellen minden 147.466 lejt érdekeltség szavazott. A szava-

zástól pedig 18.233.770 lejt képviselő érdekeltség tartózkodott. Végeredményben

88 százalékos abszolut többség egyezett bele a kényszeregyezségbé.

Reinholz István igazgató ki-jelentése szerint a határozat 15 nap mulva jogerőre emelkedik, a bank megkezdi a fizetéseket, amely 10 százalékos rátával kezdődik.

Fabrica de Cherestea din Ierbus vinde considerabile stocuri de scânduri și leături

Fabrica de Cherestea din Ierbus jud. Mureș, prin licitația, care va avea loc în 15 Iunie 1930 la Direcțunea Regională Silvică din Cluj și la Fabrica de Cherestea din Ierbus, vinde mari stocuri de scânduri și leături, între cari:

1) Cantitatea de 900 m. cubi calit. Combant cu o valoare totală de 1.646.000 lei garanția 82.300, dar care cantitate se vinde și divizată în zece loturi identice cu o valoare fiecare lot de 164.6000 lei garan-

ția de fiecare lot 8.230 lei, compus fiecare lot ca în tabloul de mai jos.

2) Cantitatea de 7.400 m. c. material cl. III (cl. V. Ardeal), cu o valoare totală de 10 milioane 850.000 lei, garanția 542.500 lei, dar care cantitate de asemenei se vinde divizată și în o sută de loturi identice cu o valoare fiecare lot de 108.500 lei garanția de fiecare lot 5.4025 lei compus fiecare lot ca în tabloul de mai jos.

3) Cantitatea de 3.200 m. c.

material cl. IV. (cl. VI. Ardeal), cu o valoare totală de 3.830.000 lei și garanția de 191.500 lei, dar care cantitate de asemenei se vinde divizată și în 50 loturi identice cu o valoare fiecare lot de 76.600 lei, garanția de fiecare lot 3.830 lei compus fiecare lot ca în tabloul de mai jos.

4) Cantitatea de 840 m. c. leături de fiecare lungime și de grosimi 12/46, 18/46, 24/46, 24/42 și 28/46 cu o valoare de 696.000 lei și garanția de 34.800 lei dar care cantitate de asemenei se vinde divizată și în 10 loturi identice cu o valoare fiecare lot de lei 69.600, garanția de fiecare lot 3.480 lei, compus fiecare lot ca în tabloul de mai jos.

Banca „Sătmăreana“ cere concordat preventiv

Institutul de credit și economii „Sătmăreana“ din Seini, județul Satu-Mare, care ființează de mai bine de 40 de ani, acum e silită să ceară concordat preventiv cu un pasiv de 10 milioane. Banca a cerut moratoriu pe trei ani în care timp, se crede că va putea face față situației, revenind la normal.

Primăria Fălticeni necesită 600.000 kgr. lemne de foc

Primăria Fălticeni, în ziua de 26 Mai 1930, ora 10 a. m., va ține licitație publică pentru aprovisionarea comunei cu circa 600.000 kgr. lemne de foc, necesare încălzitului localurilor comunei și autorităților pendente de ea, pentru iarna anului 1930—1931.

Concurenții la această licitație vor putea lua cunoștință de caietul de sarcini în orice zi de lucru la oficiul primăriei.

Licitatia se va ține cu oferte inchise, depunând garanția de 5 la sută asupra sumei oferătate.

Májusi orgonák...

A brassói detailkereskedők a rosszul fizető adósokról nyilvántartást fektetnek fel, melyet „Májusi Orgonák“-nak neveztek el.

Igy kapcsolódik össze az érzelmes lira a szomoru közigazdasági élettel...

Pyram-Pasta tubusban fényesít și festi a legkényesebb cipőket „LEDA“ Timișoara. Autókat, bőröket, törmege árat legjobban a „LEDA“ vegyeseti gyár által készített „CELLOLEDIN“ Spritzlakkal festhet. Kérjen ajánlatot.

„LEDA“
fabrica de prod. chimice s. a.
TIMIȘOARA

Az európai agrárválság

Írta : Geiszler István

Az általános európai gazdasági válság, mely már egy évtized óta, különféle formákban, gyötri a kontinens országait s fogyasztja megmaradt energiát, néhány év óta egy újabb változatban jelentkezik a legtöbb ország gazdasági életében. Ez az új megnyilatkozási forma a buza és a többi gabona világpiaci árának állandó lemorzsolódási folyamata, mely alapjaiban rendíti meg az agrárterményeket exportáló államok egész gazdasági és szociális szervezetét.

A baj súlyosságát fokozza az a körülmény, hogy az ipari cikkek s általában a mezőgazdaság intenzív üzéséhez szükséges anyagok és eszközök árai alig csökkentek számottevő mértékben s így a termelt s a vásárolt cikkek árai között, a mezőgazdaság kárára, olyan nagyarányú diszparitás keletkezett melynek terhe alatt roskadózik az európai őstermelés nagy része.

Európa a világháboru után nagyobb számu vámterületre szakadt szét, mint amennyi a békévilágban darabolta fel a kontinens testét. Az ipari védvámok, valamint a nagypar termelő- és elosztószervezeteinek fokozatos kiépülése és racionálizálása elegendő védelmet nyújtanak az egyes országok nemzeti iparainak a külföldi versennyel szemben s így az ipari termények ára tekintetében nagyobb, katasztrófálisnak nevezhető viasszaest nem lehet konstatálni. Ezzel szemben a mezőgazdasági termények s elsősorban a gabonafélék aránytalan nagy árcsökkenésének legfőbb oka az amerikai gabonatermelésnek az utóbbi évek folyamán bekövetkezett óriási megnövekedése s ezen tulprodukción exportra kerülő roppant tömegei a buza világpiaci árat oly mély nívora nyomják le, melyek alapján az európai mezőgazdaság a gabonatermelésnek már az önköltségi áráit sem tudja visszakapni.

A gabonát exportáló amerikai országok egész gazdasági szervezete annyira eltérő az európai országokétől, továbbá a termelési viszonyok a tengeren tul annyira kedvezőek, népesedési és szociális helyzetük annyira más és jobb, a kimerithetetlen gazdag tőkeforrások ereje olyan nagy s az egész mezőgazdasági termelés racionálizálása és mechanizálása már olyan előrehaladott stádiumban van, hogy ezen tényezők által támogatott amerikai mezőgazdasággal az európai agrárországok, egyenlő értékesítési körülmények között, semmiképpen sem tudják a versenyt felvenni s ebben az egyenlőtlenségben az európai országok mezőgazdasága előbb-utóbb tükre fog menni. Itt nem használ a buza minőségének javítása, nem használ a mezőgazdaság szorult helyzetének kisebb-nagyobb szánálása, mert az ameri-

kai gabona-dumping mindenben erőteljes intézkedéseket játszva teszi illuzióriussá. Amerika a jelenlegi világpiaci árakon is rentabilisan tud termelni s fölös mennyiséggel buzaexport-jának nyomása alatt szükségeképpen össze kell roppanni az európai mezőgazdaságnak. Az amerikai tőkebőség, a technikai fejlettség és a félelmetes gazdasági organizáció olyan handicap-lehetőségeket nyújt az ottani mezőgazdaságnak, melyet nem lehet lokális jellegű politikai és közigazdasági fogásokkal kiegyenlíteni.

A nagy betegségeknek, a súlyos organikus bajoknak a gyökerei rendesen nagyon mélyen nyulanak le a szervezet élő szövevényébe. A gazdasági élet nehéz problémáinak gyökereit sem lehet megtalálni felszínes tapogatódzással s nem lehet meggyógyítani radikális és hatásos beavatkozás nélkül. Az európai gabonaválság okai is az egész kontinens élévült és rossz gazdasági és politikai szervezetében gyökereznek.

Európa mezőgazdasága, az egész világ részére élelmiszerszűkségletének tulonymó nagy részét fedezni tudná s a kontinens, mint egység, nem szorulna jelentékenyebb agrárimportra, ha az európai fogyasztópiac az európai termelés számára biztosítva volna. Ugyanez áll, még fokozottabb mértékben, az európai iparra is s mégis az a helyzet, hogy Európának ugy a mezőgazdasága, mint pedig az ipara, már évek óta állandó élet-halálharcot kénytelen folytatni az amerikai termeléssel és pedig nemcsak a tengerentuli piacokon, hanem saját bázisán, az egyes európai országokban is. Az Unió gazdasági szervezete, mint egy áttörhetetlen, egységes phalanx, áll szemben mindenütt a harmincnál több vámterületté szétdarabolt Európával, melynek országai gyilkos gazdasági és vámháborukat folytatnak egymás mezőgazdasága, ipara és kereskedelme ellen, szándékosan beeresztve meg bomlott soraik közé a kö-

zös ellenséget. Olyan ez a helyzet, mint mikor a hatalmas, a legmodernebb fegyverekkel fel szerelt, egységes szervezetű, kemény fegyelmű hadsereggel szemben apró, szétszórt, fegyelmezetlen, anarchikus szellemből, hiányos fegyverzetű csapatok akarnak hadba szállni, akik azonkívül még egymás ellen is, nyíltan vagy alattomosan hadakoznak. Az ilyen mérkőzés kimenetele még csak kéteséges sem lehet.

Európai országai önmaguk számára teszik lehetetlenné a megélhetést azáltal, hogy egymás termelését megnyomorítják a vámhatárok kinai falaval s ezzel lehetővé teszik az amerikai verseny pusztító erejének teljes érvényesülését. Európa ipara, mezőgazdasága és kereskedelme egyként súlyos válsággal küzd, élet-halálharcot viv a tengerentuli versennyel szemben s amellett önmagát sorvasztja az öngyilkos vámzárkózás állandó vér-folyatásával. A munkanélkületekben növekednek évről-évre súlyos arányai hajmeresztő méretű egy általános gazdasági, szociális és talán politikai katasztrófa réme veti előre ijesztő árnyékát. És ezen tragikus helyzetben, az európai országok vezetői, elvakult soviniszta mentalitásukban, nem az egész kontinens életkérdéseinek megoldásával foglalkoznak, hanem apró, tizedrangú, helyi jellegű problémákon veszekednek s konferenciáznak évek óta. Hannibal ante portas! A végveszedelem harsonái zugnak ennek a beteg világérsznek fülleibe, a közelgő pusztulás és összeomlás előhírnökeiként és semmi jele annak, hogy a józan ész felülkerekedik s az egymást fogtató kezek közös ellenfél felé fordulnak. Európa mezőgazdasága élet-halálküldelmét vivja s semmi kilátás, semmi remény arra, hogy az egyedi orvosság a menekülés egyetlen utja: az európai gazdasági egység, az egységes európai vámterület megvalósítása még idejében megállítja ezt a szerecsenével világérszt a katasztrófa felé való rohanás végzetes utján.

Selectionarea antreprenorilor de construcții

Industriașii cer măsuri contra constructorilor neautorizați

Corporația industrială din Cluj, prin o delegație condusă de d. președinte Anton Moldovan, a înaintat Marti un memoriu dlui dr. Valer Moldovan, directorul ministerial al Ardealului. În acest memoriu se constată că în criza de construcții de astăzi,

industriași, constructori autorizați stau în pragul falimentului, deoarece construcțiiile, mai ales la periferiile orașului, sunt executate de persoane neautorizate, și în cele mai multe cazuri, chiar fără autorizația primăriei, deci necorespunzătoare regulamentelor edilitare

precădere, menționându-se în fiecare deciziune

clauzula de transformare în recluziune a amenzii,

în caz de insolabilitate a celui amendat, în conformitate cu art. 165 din legea industrială în vigoare. De aceea să intenționeze ca incasarea acestor amenzi să se facă cu precdere, mai ales având în vedere că acești diletanți, în marea lor majoritate, formează o populație flotantă a orașului nostru, care

schimbându-si domiciliul foarte des, cu greu pot fi urmăriți.

Soluția cea mai potrivităar fi amendarea și incasarea amenii pe loc, iar în caz de insolabilitate, transformarea în recluziune

Végvári Neuman Alfréd báró

Végvári Neumann Alfréd báró gyűros, Arad és az egész ország közigazdasági életének egyik fontos ténylezője, hirtelen meghalt. Neuman Alfréd báró 1871-ben született Bécsben, ott végezte középiskoláit is. Főiskolai tanulmányait Zürichben és Németországban végezte. Huszonegy éves kora óta minden tudását a Neumann család különböző vállalatainak felviragoztatására fordította, de nagy elfoglaltsága mellett is megfelelő időt szakított magának, hogy társadalmi kötelezettségeinek elegendő tegevén és nemesszív adományaival is tőle telhetőleg csökkentse embertársainak nyomorát. Nemes lelküsségét és áldozatkézségét számos alapítvány és jótékony intézmény dicséri. Halálát hárrom gyermeké és kiterjedt rokonság gyászolja.

Végvári Neman Alfréd báró igazgatósági tagja volt a Neumann Testvérek Gőzmalom, Szesz- és Élesztőgyáripari Részvénnytársaságnak, valamint az Aradi Textilipar Részvénnytársaságnak, amelyek külön gyászjelentést adtak ki.

▲▲▲▲▲▲▲▲
Számoló-
gépek,
levélmásoló-
sokszorosító
gépek
!

CONTROL
ARAD, Salacz-utca 1 sz.

Megállapodás

Alulirott pénzintézetek a mai napon tartott értekezleten elhatároztuk, hogy a nálunk elhelyezett betétek után a kamatlábat folyó évi május hó 20-tól további intézkedésig 1 százalékkal leszállítjuk, illetve azt maximum netto 11 százalékban állapítjuk meg.

Carei, 1930. május 14.
Nagykárolyi Takarékpénztár Egyesület,
Casa Noastră S. P. A. Bancă Comerț și Industrie Sursala Carei,
Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank nagykárolyi fiókja,
Banater Bankverein A. G. Filiale Carei (Grosskarol),
Banca Ardeleană și Cassa de Economie S. A. Sursala Carei.

A Scheuer-koncern Romániában

Hivatalos helyről is többször kijelentették, hogy Németország sulyt helyez a német-román kereskedelmi forgalom kiépítésére és hajlandó a Románának végzett ipari munkák ellenszolgáltatásaként Romániából megfelelő értékű gabonát vásárolni.

A német kormány ellenőrzése alatt álló Scheuer-Konzern és az ezzel érdekközösségen kívül lévő Kamfmayer csoport a román üzletek lebonyolítása céljából egyik régebbi romániai vállalatát óhajtja feleleveníteni a német-román gabonaforgalom lebonyolítására.

Kik lesznek a kolozsvári árutőzsde alkuszai?

A kolozsvári árutőzsde vezetősége a következőket terjesztette fel a miniszteriumhoz jóváhagyásra az alkuszai állások betöltésére: Hirsch Gyula és Klein Hugo (terményosztály), Osvada Emil (faszakosztály), Pop Sever (ipari szakosztály) és Barla Ödön (vegyes áruk szakosztály).

Egyesítették a kolozsvári ipari és kereskedelmi felügyelőségeket

A kolozsvári kereskedelmi felügyelőségek az iparügyi felügyelőségbe való beolvasztása technikailag is megtörtént.

Mazzuchi Augustin kereskedelmi inspektor, mint a kereskedelmi alosztály vezetője nyert beosztást.

Tizmillió passzívával fizetésképtelen a Spitzer és Lengyel nagyváradi cége

Nagyváradon fizetésképtelené válta a 30 esztendeje fennálló közismert cégek: a Spitzer és Lengyel norinbergi és rövidáru nagykereskőház. A passzívák megközelítik a tizmillió lejt.

A cégek 50 százalékot ajánl fel hitelezőinek 18 havi egyenlő részletben.

Intensificarea legăturilor comerciale româno-maghiare**Uniunea Camerelor de Industrie și Comerț pentru intensificarea legăturilor comerciale româno-ungare**

Dl. Mihail Manoilescu, președintele Uniunii Camerelor de Comerț, cu ocazia vizitei făcute la targul de mestre în Budapesta, a căzut de acord cu mai mulți reprezentanți ai vieței economice din Ungaria în privința intensificării legăturilor economice româno-ungare. În acest scop,

o delegație de reprezentanți ai vieței economice Ungaria va veni la București cam prin Iunie ori

Septembrie pentru a urma tratative economice independent de delegațiile, care lucrează la încheierea convențiilor comerciale.

In genere se așteaptă foarte mult dela tratavile economice cari s'au inițiat, în special

în chestii industriale și agricole,

atât România, cât și Ungaria dorind să aibă un schimb intensiv de produse prime între ele.

Svájci, holland, cseh, osztrák és német tőke érdekelt a Bánáti Bankegyesületnél**Uj igazgatót delegált a Bánáti Bankegyesülethez a berlini érdekeltség**

A Bánáti Bankegyesület-nél érdekelt külföldi tőke képviseletében két berlini tőke képviseletében két berlini bankigazgató tett látogatást Aradon. A látogatás céljáról dr. Friedrich Müller berlini bankigazgató a következőket mondta a sajtó érdeklődő munkatársainak:

— A Bánáti Bankegyesület nemzetközi pénzesoporthoz tartozik, mely ennél az intézetnél ugy nagyobb részvény mint egyéb érdekeltséggel bir. Ebben a pénzesoporthan a svájci holland, cseh és osztrák tőkével karoltve különösen nagy német tőke foglal helyet. Tékinettel arra, hogy a nyugati államokban a pénzviszonyok mindenkorább enyhülnek és ennek folytán a kamatláb is lemorzsolódik, tőkéink kedvező

elhelyezést keresnek más nagyobb jövedelmet biztosító államokban. Igy természetes, hogy először a már fennálló régi összeköttetések kimélyítésén, ujabb érdekeltségek létesítésén dolgozunk, mert az érdekkörünkbe tartozó intézetek lesznek hivatottak felesleges tőkéink elhelyezésénél nekünk segédkezeti nyújtani.

— Ezekkel a munkákkal kapcsolatban pénzesoporthunk a Bánáti Bankegyesület ügyvezető igazgatóságába, melyben eddig egy berlini s egy zürichi tagunk foglal helyet, dr. Paul Wening berlini bankigazgató delegálta, aki működését már megkezdte és azt felváltva az intézet aradi és temesvári főintézeténél Weissenburger vezérigazgató mellett fogja folyni.

Legea concordatului preventiv se modifică**Dl ministrul justiției s'a pronunțat pentru modificarea legii concordatului preventiv**

Delegația compusă din reprezentanții băncilor, industriașilor și angrosiștilor, prezintându-se Marți d-lui Voicu Nițescu, ministrul justiției, a cerut urgenta modificare a legei concordatului preventiv; iar în cazul când nu ar fi timp material ca această modificare să se producă încă în actuala sesiune a corporilor legiuitorare legea să fie suspendată până la nouă dispoziționi.

Experiența făcută cu legea concordatului preventiv, a dovedit că deși principiul pe care se intemeiază legea, este, unul din cele mai drepte și democratice, aplicarea lui practică, este legată de cele mai grave neajunsuri, când prin prevederile legii, nu se observă justa măsură între interesele creditorului și acele ale debitorului.

Actuala lege păcătuește prin faptul că nu apără îndeajuns interesele creditorului. Dă-

însă debitorului cele mai largi posibilități de a se sustrage pe o cale sau alta, de bună sau de rea credință, dela plata datoriei.

De aceea secură practică a acestei legi a provocat nesiguranță și neîncredere în afaceri, a slăbit morală negustorească și sentimentul datorilor comerciale a agravat criza economică generală până la aproxișm.

In situația de astăzi, banchierul nu mai acordă credit negustorului sau industriașului, pentru că acesta în ori ce moment, poate începe plătile, cercând concordatul, care-i dă dreptul la achitarea datoriei pe jumătate, în interval de trei ani, fără dobânzi, ceiace însemnează că eci 50 la sută ce va plăti, nu reprezintă în trei ani, nici dobânda capitalului pierde de creditor.

Dar, vor întreba unii, justiția nu are de căt să respingă cerea de concordat, dacă cons-

tătă că debitorul e de rea credință.

Așa ar fi, dacă legea ar prevede, cel puțin, un control serios, o supraveghere efectivă din partea creditorilor, din momentul introducerii cererii de concordat și până la plata efectivă a cotelor concordatare. Supravegherea judecătorului instituită în prezent este o simplă formalitate birouistică.

Legea mai admite că debitorii cu activ superior pasivului, să ofere 50 la sută, fără dobândă în timp de 3 ani ceiace constituie o măsură care nesocotește capacitatea de plată a debitorului, pagubind pe creditor. În aceste condițuni, debitorul de rea cre dință cumpără mărfuri în cantități căt mai mari, pe credit, le subtilizează imediat sub deferite forme și cere concordatul, fiind conștient că defectele de tehnică juridică ale legei, suspendă creditorului ori ce măsuri de asigurare și conservare a activului existent la data încetării plăților. Creditorul nu are derptul să intervină pentru a-și asigura datoria, până la data când tribunalul hotărăște adunarea creditorilor, ceiace se întâmplă totdeauna prea tarziu, procedura fiind foarte complicată și de lungă durată. De Voicu Nitescu, ministrul justiției, acceptând obiecțiunile, de asemenea s'a declarat pentru modificarea, care nu mai poate întârzi.

Ingatlancsere

Kolozsváron legujabban a következő ingatlanok cseréltek gazdát:

Dr. Gh. Popovici megvette Renée Chapus 9162 tkv. sz. ingatlanát 650.000 lejért. Albert Gulácsi-Kovács Béla 9243 tkv. sz. ingatlanát 207.000 lejért, Kovács Béla dr., Ioan Gavrila 1964 tkv. sz. ingatlanát 400.000 lejért, Joachim Nemes-Friedmann Mór 8511 tkv. sz. ingatlanát 60.000 lejért, Babos Anna—dr. Deák Zoltán 5646 tkv. sz. ingatlanát 30.000 lejért, Szőcs Kató—Mikó Julianna 10584 tkv. sz. ingatlanát 250 ezer lejért, Riskó Terézia—övv. Gyarmati Józsefné 10014 tkv. sz. ingatlanát 30.000 lejért, dr. Hajdu Dezső—Rus Vasile 6298 tkv. sz. ingatlanát 350.000 lejért.

Bányai Károly, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt. igazgatója 1 millió 200 ezer lejért megvette Goldner kereskedő, Rudolf-ut 64 számú ingatlanát.

Az Erzsébet-ut 25 számú ingatlant 1 millió lejért Bodea vendéglős vette meg.

A Banca Chrissoveloni pénzintézet eladta kolozsvári, Erzsébet-ut 27. szám alatt lévő ingatlanát 1 millió lejért.

Kolozsváron, a Deák Ferenc ucca 14. számú Czetz-féle házat 3.5 millió lejes áron eladóvá tettek.

Citiți „Lemnul”

Impunerea meseriașilor

Ministerul de finanțe a decis ca meseriașilor cari fac și reparații în atelierele lor, să li se facă o reducere ce nu poate întrece 50 la sută, din impozitul pe cifra de afaceri. Cuantumul scăderii se va aprecia de organele de impunere și Comisiunile de Apel.

Meseriașii cari facă numai reparații, sunt scutiți complet de impozitul pe cifra de afaceri.

Külön kvótát kapott a Rimamurányi a sodronykartellben

A vaskartell középeurópai esopajabjelentető nemzetközi hengeres sodronykartellbe való belépését. Míg a belföldi kvóta megállapításától eltekintettek, addig az exportkvótát, beleértve a Rimamurányinak koncepciónt 10.000 tonnás külön kvótát, 75 ezer tonnában állapították meg. Akik ezt az exportkvótát tullépik tonnánkint 5 sh. büntetéspénz fizetnek. Visszont ha kevesebb a forgalom, ebből származható kárpolitásra jog van.

A sodronykartellárakat a középeurópai műveknek is be kell tartaniok.. A kartellek azon tagjai, akik a középeurópai esoporton kívül állnak, a bolgár, az olasz, jugoszláv és román piacokra való kivitelük kvójában nincsenek korlátozva.

Ez az engedmény ellenérteke annak a korlátlan akeció szabadságának, a melyel a középeurópai művek a belföldön érhethetek. A középeurópai esoport kötelezte magát, hogy esatlakozik ahoz az új piaci szervezethez, amelyet a kartell a skandináv fejleszgeten és Japánban felállít.

Az aradi Banca Județului fuziója

Megírtuk, hogy az aradi Banca Județului pénzintézet fuzionálni kívánt tökeerős regáti pénzintézettel. A bank vezetősége tárgyalásokat is kezdtet a Banca României din Craiova pénzintézet igazgatóságával és most ezek a tárgyalások döntő stádiumba jutottak.

Minden elvi kérdésben megállapodás jött létre a két bank vezetősége között és most már csak a Banca Județului által bemutatott státus ellenőrzése van hátra. A erajovai bank delegált igazgatói a napokban érkeznek Aradra és az ellenőrző munka befejezése után végleges döntés törtenik a fuzió ügyében.

Un congres internațional al creditorilor la Viena

In zilele de 1, 2 și 3 Iunie va avea loc la Viena un mare congres internațional al creditorilor, la care vor participa reprezentanții asociațiunilor de creditori din aproape toate țările din Europa.

Congresul stă sub patronajul d-lui dr. Michael Hainisch fost președinte al Austriei și actualmente ministru de Industrie și Comerț și d-lui Dr. Franz Slama, ministru de justiție al Republicii austriace.

La ședința de deschidere a congresului va asista și cancelarul Austriei, d. Hans Schober, în ziua de 2 Iunie, primarul Vienei, d. Seitz, va da o recepție în sala Primăriei în onoarea delegaților.

La congres se vor dezbată probleme juridice și economice de mare interes și pentru țara noastră, mai cu seamă acum, când ne aflăm în ajunul reformelor și unificării pe tărâmul dreptului comercial.

Ministrul de justiție român a fost invitat să ia parte și el prințul delegat la acest congres. Din partea cercurilor comerciale și juridice din România vor lua parte președintii asociațiunilor de creditori, printre care notăm pe d. Ioan Comșa, senator și dr. Iosif Fischer, deputat, ambii din Cluj și un număr de avocați din toate orașele principale ale României.

A budapesti Nemzetközi Vásár számadatai

25 éves fennállását ünneplő budapesti Nemzetközi Vásár 10 napi nyitvatartás után bezárta kapuit. A vásár kiállítónak száma 1421, a vásár egész területe közel 70.000 négyzetméter, a kiadott terület nagysága 18 ezer négyzetméter volt. A vásáron bemutatásra került több mint 200 különböző szakma. A vásár nagyszabású dimenzióival arányban állott a vásár látogatottságá is.

Tiz nap alatt a vásárt több mint félmillió látogató kereste fel. A vidéki és külföldi látogatók száma a vásárioda rendelkezésére álló adatok szerint, tehát csak a vásárigazolványval érkező látogatókat számítva, 45

ezer volt. Tekintettel arra, hogy számosan érkeztek vásárigazolványok nélküli is az összes idegen látogatók száma több, mint 60.000-re tehető. Az idegen látogatókból kb. 40.000 a belföldi és kb. 20.000 a külföldre esik. A külföldi látogatók minden az öt világ részből érkeztek, de termézszerüleg azoknak zöme a környező és közel keleti államokra esik.

Nagy számban érkeztek az idén látogatók a vásárra Olaszországból, Romániából és Csehszlovákiából. A külföldi látogatottság általában minden államból emelkedett, kivéve Jugoszláviát, ahol a vásárra utazást utlevél nehézségek gátolják.

Reduceri la transportul cherestelei

Direcționea Regiei autonome a căilor ferate a luat dispoziția să se aplice tariful de export, pe cale de cartare directă, pentru cherestea și lemnaria, de tot felul precum: lemne ro-

tunde de mine, prăjuni, etc., destinate exportului prin Galați-Bazinul nou sau linia de garaj Goetz și Constanța port.

Compensații pentru pierderile suferite de exportul românesc

Tratativele comerciale cu Germania, reîncepute la București, se anunță de pe acuma ca foarte interesante pentru viitorul relațiilor între cele două țări. Deocamdată nu se cunosc nouilt baze ale tratativelor angajate.

Din cercurile economice s'a lansat sugestia interesantă de a se cere compensații corespunzătoare sacrificiilor făcute de la începutul anului și pâ-

nă acum când cu toată ridicarea de taxe vamale în Germania, noi am continuat să aplicăm produselor germane tariful nostru minimal.

S'a arătat că prin acest fapt, nu numai că am dat dovadă de răbdare și spirit de conciliație, dar

producătorii agricoli români au suportat pagube însemnate.

Pe deoparte scădereea prețuri-

lor cerealelor destinate Germaniei, din cauza taxelor vamale, ne-a împiedecat să exportăm, pe de altă și cantitatele exportate au pricinuit pierderi plugarului român, prin deprecierea produselor sale cu taxa vamală germană întreagă.

Cercurile economice, cari au lansat sugestia amintită, prețind ea viitoarea convenție provizorie să asigure nu numai un regim echitabil pentru exportul nostru de aci înainte, dar

să ofere serioase compenziuni pentru pagubele suferite.

Noi modificări în legea concordatului preventiv

Lupta dusă contra legei concordatului preventiv a avut efectul dorit.

D. Voicu Nițescu ministrul de Justiție, a înșărcinat Consiliul Legislativ să alcătuiască proiectul de lege relativ la modificarea legei concordatului.

Modificările vor fi introduse în cel mai scurt timp astă că proiectul de lege să poată fi depus în parlament încă în sesiunea actuală.

După informațiile noastre, d. Voicu Nițescu

și-a însușit modificările cerute

de camerele de comerț precum și de Asociația Băncilor, astă că modificarea legei se va face în acest sens.

Reduceri pe CFR. pentru targurile de mostre străine

Consiliul de administrație al căilor ferate a aprobat o reducere de 50 la sută, din prețul biletelor de clasa I și II, la toate trenurile de călători și numai la înapoare în țara a vizitatorilor din România a târgurilor și expozițiilor de mostre din Lwow, Leipzig, Reichenberger și Poznan.

Pentru Lwow reducerea se va acorda între 5—20 Septembrie, pentru Leipzig între 15 Iulie—5 Octombrie, pentru Reichenberger, între 18—25 August și pentru Poznan, între 9 Iulie—14 August 1930.

A temesvári bankok nyári munkaideje

A temesvári bankok értekezletet tartottak, amelyen megállapodtak abban, hogy junius elsejével kezdve a nyári munkarendet léptetik életébe.

A nyáron át az összes temesvári pénzintézeteknél reggel hét órától, déli kettőig lesznek hivatalos órák.

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szolgálat.

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător:
Igazgató és felelős szerk: } TRAIAN CHIRILĂ

A bonamente — Előfizetési árak

In tară pe un an . . .	Pentru particulari, comercianți și industriași	1200 lei
Belföldön . . .	Pentru bânci instituționali financiar și cieștăi	2000 lei
egész évre . . .	Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak	1200 lei
	Bankoknak, pénzintézeteknek és társaságoknak	2000 lei
	Pentru străinătate	1500 lei.
	Külföldre . . .	

Anunturi — Hirdetések:

Jumătate an	600 lei	Pagina I. a. cm ²	20 lei
	1200 lei	Cimlapon I. oldalon cm ² -ként	
Félevre . . .	600 lei	In text . . .	15 lei
	1200 lei	Szövegoldalon	
		Un sir garmond . . .	
		Egy garmond sor . . .	80 lei

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal
Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

A radi Textilgyár Részvénnytársaság

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénnytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár
Marosvásárhely és Nagyváradon. —

Saját tőkéi 85 millió lei

Minden bankügy-
letet legelő-
nyösebben
végez.

Engedélyezett
devizahely.

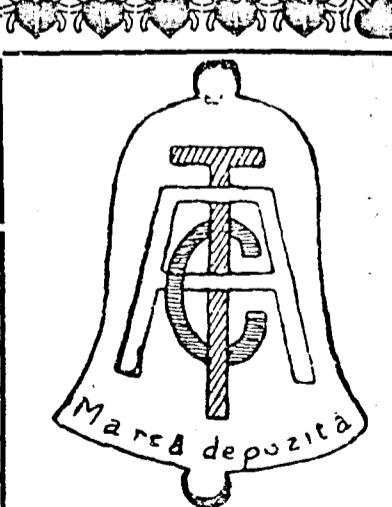
Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20'-
Szöveg között cm²-
ként — — Lei 15'-
Többi hirdetési ol-
dalon — — Lei 10'-
Egy garmond sor Lei 80'-

Cititi

„Lemnul“

Cu această mărăcă este prevăzut
fiecare obiect de argint și lux să
bricăt în fabrică
„TACÂMUL“ din
Fineță de 800!
Fabricațile se pot procura în prăvăliele re-
bijuterii mai bune. Numai pentru revârnătoare,
„TACÂMUL“ fabrică de argintărie. Cluj
Str. N. Iorga N. 11/A. — Telefon: 4-82
Adresa telegrafică: „TACÂMUL“

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERT ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 77.400.000

Sediul Social : Satu-Mare.

Sucursale:
BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAI.

Afiliațiuni:
„UNIO“, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierarie, Satu-Mare

Nem trükk! Valóság!

Keves, baratságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, izletes bázi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előízetője

**Budapesten a
PARK-Nagyszállodában**

VIII., Baross-tér 10. szám.

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.

Fiókintézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclan-Bethlen
Zalau-Zilah

Affiliált intézetek: A Nagyenyedi „Kisegítő“ Ta-
karékpénztár Rt., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-
marosujvári fiókintézete.

Saját tőkéi **58** millió lei

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.